

Information Perception Behavior and Political Participation of Students in Public Administration Program, Northeastern University, in the Digital Era via Social Media

Witoon Weerasin

Northeastern University, Thailand

Corresponding author. E-mail: witoon.wee@neu.ac.th

ABSTRACT

The study aims to 1) examine the level of political information perception behavior among students in the Bachelor of Public Administration program at Northeastern University in the digital age through social media, and 2) investigate the level of political participation among students in the Bachelor of Public Administration program at Northeastern University in the digital age through social media. This is a quantitative research study with a sample group of 92 students from the Bachelor of Public Administration program. The research tools used include questionnaires, and the statistical methods for data analysis include mean and standard deviation. The research findings reveal that 1) the behavior of students in perceiving political information through social media is generally at a high level. When considering individual items, the average scores ranked from highest to lowest are as follows: information seeking, information perception, devices used for information perception, duration of information perception, and the lowest being experience. 2) The level of political participation among students in the digital age is generally at a moderate level. When examining individual items, the average scores ranked from highest to lowest are as follows: exercising voting rights, participating in political activities, student political participation, establishing and being a member of political groups, and the lowest being political demonstrations and movements.

Keywords: Information Perception Behavior, Political Participation, Digital Age, Social Media

พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในยุคดิจิทัลผ่านสื่อสังคมออนไลน์

วิฑูรย์ วีรศิลป์

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย

Corresponding author. E-mail: witoon.wee@neu.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในยุคดิจิทัลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ 2) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในยุคดิจิทัลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมของนักศึกษาในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จัดเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ พบว่า การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร อุปกรณ์ที่ใช้ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ระยะเวลาการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และน้อยที่สุดคือประสบการณ์ 2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จัดเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ พบว่า การใช้สิทธิเลือกตั้ง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา การจัดตั้งและเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง และน้อยที่สุดคือการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง

คำสำคัญ: พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร, การมีส่วนร่วมทางการเมือง, ยุคดิจิทัล, สื่อสังคมออนไลน์

© 2025 JOMSD: Journal of Organizational Management and Social Development

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม โดยถูกนำมาใช้ในภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ลดต้นทุน และสร้างความสามารถในการแข่งขัน (เสถียร เชยประทีป, 2551) การพัฒนาด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และระบบสื่อสารไร้สายทำให้ข้อมูลข่าวสารแพร่กระจายอย่างรวดเร็วและไร้พรมแดน ส่งผลให้เข้าสู่ยุคสังคมข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมพลเมืองโดยเฉพาะในการสื่อสารทางการเมือง ในช่วงการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2562 นักการเมืองได้ใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Facebook, Twitter, Instagram, YouTube และ TikTok ในการรณรงค์และเผยแพร่นโยบาย (คนากร คงประทีป, 2562) การสื่อสารออนไลน์จึงไม่เพียงช่วยให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา แต่ยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เช่น การแสดงออกทางความคิดเห็นและการอภิปราย (มัทนา เจริญวงศ์, 2552)

ปัญหาการสื่อสารทางการเมืองในไทยมีหลายด้าน เช่น การครอบงำสื่อ, จริยธรรมของผู้ใช้สื่อ, และคุณภาพของบุคลากรในสื่อมวลชน ซึ่งในบริบทของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นกระบวนการสำคัญที่เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งผลต่อชีวิตของตน โดยความคิดเห็นเหล่านี้จะถูกนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจของรัฐ (พระมหากวีพงษ์ ธรรม

ปาโล (วิเศษสังข์) และคณะ, 2568) การสื่อสารทางการเมืองเป็นกลไกที่ผสมผสานความรู้ด้านการเมืองกับการสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้และกระตุ้นจิตสำนึกทางการเมืองในประชาชน โดยมีองค์ประกอบสำคัญคือผู้ส่งสาร สาร และผู้รับสาร ซึ่งต้องมีความเข้าใจและทักษะในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (สะถิระ เผือกประพันธุ์, 2554) รูปแบบการสื่อสารทางการเมืองในไทยได้เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย โดยเฉพาะเมื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในการเชื่อมโยงสังคมและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ พระมหาชานนท์ โชติวณโณ (แผงบุญ) และคณะ (2568) ยังเสนอแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมทางการเมืองตามหลักสุจริตธรรมเพื่อการเลือกตั้ง เช่น การมีความซื่อสัตย์ต่อกฎระเบียบ, การนำเสนอความรู้โดยยึดหลักความจริง, และการให้คำแนะนำที่ถูกต้องแก่กลุ่มชาติพันธุ์ในการตัดสินใจทางการเมือง

จากบริบทดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในยุคดิจิทัล โดยมุ่งหวังที่จะวิเคราะห์ระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วมของกลุ่มนักศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองให้ตรงกับความต้องการและบริบทของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย และการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีทักษะในการใช้สารสนเทศสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในยุคดิจิทัลผ่านสื่อสังคมออนไลน์
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในยุคดิจิทัลผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 120 คน (สำนักมาตรฐานวิชาการและทะเบียนม, 2567) กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูป (Krejcie & Morgan, 1970) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 92 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และ ระดับชั้นการศึกษา (ชั้นปี) โดยลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิดให้เลือกตอบ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ 5 ด้าน ประกอบด้วย การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ประสพการณ์ ระยะเวลาการรับข่าวสาร และอุปกรณ์ที่ใช้การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในยุคดิจิทัล จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย การใช้สิทธิเลือกตั้ง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง การจัดตั้ง และเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมืองในยุคดิจิทัลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และสร้างเครื่องมือประเภทแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถาม โดยการกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual framework) ทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามเสนอให้กับผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาจำนวน 3 คนเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ปรากฏว่าข้อคำถามทุกข้อผ่านเกณฑ์มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า .60 จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนแล้วนำแบบสอบถามไปทดสอบเพื่อวัดค่าความน่าเชื่อถือ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .736 (Sekaran & Bougie, 2016)

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมาจาก 2 แหล่ง ดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมมาจากแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 คน โดยขออนุมัติจากผู้บริหารและหัวหน้าสาขาทำการเก็บข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ใช้ประกอบที่ได้จากการค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ บทความ หนังสือ วิทยานิพนธ์ ต่างๆ และข้อมูลจากเว็บไซต์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ด้วยวิธีการ ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage)

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษา ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) แล้วนำไปเทียบกับคะแนนของเบสท์ (Best & Kahn 1993) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.60 - 5.00 หมายถึง พฤติกรรม การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.60 - 4.59 หมายถึง พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.60 - 3.59 หมายถึง พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.60 - 2.59 หมายถึง พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.59 หมายถึง พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา ในยุคดิจิทัล เป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) แล้วนำไปเทียบกับคะแนนของเบสท์ (Best & Kahn 1993) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.60 - 5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.60 - 4.59 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

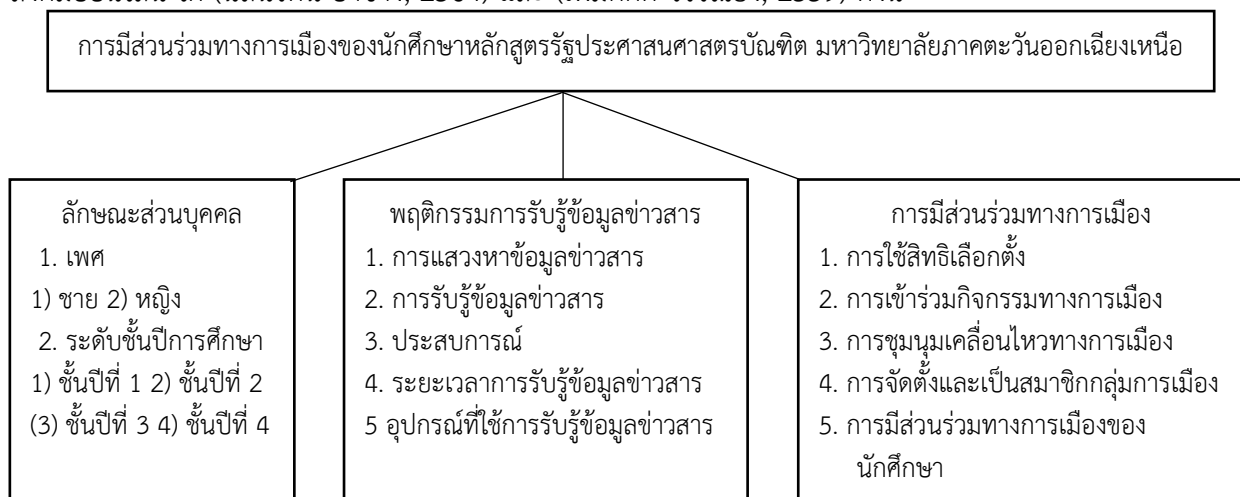
ค่าเฉลี่ย 2.60 - 3.59 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.60 - 2.59 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.59 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี แล้วนำมาสกัดออกมาเป็นกรอบการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในยุคดิจิทัลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ได้ (นลินรัตน์ อ่ำช้าง, 2564) และ (เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง, 2559) ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิจัย พบว่า ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 57.60 เพศหญิง ร้อยละ 42.40 เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้น จัดเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 33.70 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 29.40 ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 22.80 และน้อยที่สุด ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 14.10 ตามลำดับ

1. ระดับพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในยุคดิจิทัลผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยรวมและรายด้าน

พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	อันดับที่
1. การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร	4.99	0.10	มากที่สุด	1
2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	4.43	0.49	มาก	2
3. ประสพการณ์	3.35	0.67	ปานกลาง	5
4. ระยะเวลาการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	4.25	0.56	มาก	4
5. อุปกรณ์ที่ใช้การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	4.41	0.61	มาก	3
รวม	4.28	0.48	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จัดเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.99$, S.D. = 0.10) รองลงมา คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.49) อุปกรณ์ที่ใช้ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.61) ระยะเวลาการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.56) และน้อยที่สุดคือ ประสพการณ์ ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.67)

2. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในยุคดิจิทัลผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในยุคดิจิทัล

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในยุคดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	อันดับที่
1. การใช้สิทธิเลือกตั้ง	4.98	0.10	มากที่สุด	1
2. การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	3.10	0.88	ปานกลาง	2
3. การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง	1.70	0.92	น้อย	5
4. การจัดตั้งและเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง	1.70	0.94	น้อย	4
5. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา	3.01	0.81	ปานกลาง	3
รวม	3.05	0.73	ปานกลาง	

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จัดเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า การใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.98$, S.D. = 0.10) รองลงมา คือ การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.88) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 0.81) การจัดตั้งและเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง ($\bar{X} = 1.70$, S.D. = 0.94) และ น้อยที่สุดคือ การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง ($\bar{X} = 1.70$, S.D. = 0.92)

อภิปรายผล

พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษาผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเกิดจากการที่นักศึกษาเรียนในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ซึ่งมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและการปกครอง ประกอบกับนิสัยการใช้เทคโนโลยีเพื่อเลือกรับข้อมูลข่าวสาร ทำให้นักศึกษามีแนวโน้มที่จะเลือกเสพสื่อหรือข่าวสารจากแหล่งที่ตนให้ความสนใจ หรือจากแหล่งที่สะท้อนความคิดเห็นและทัศนคติที่สอดคล้องกับตนเอง ในขณะเดียวกันก็มักหลีกเลี่ยงข้อมูลข่าวสารที่ขัดแย้งกับความเชื่อเดิม ทั้งนี้เนื่องจากการรับรู้ข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกับความรู้ ความเข้าใจ หรือทัศนคติที่มีอยู่เดิม อาจส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลทางจิตใจ แนวโน้มดังกล่าวสอดคล้องกับ สืบแสง แสงทอง (2564) ที่พบว่า การรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะในด้านการรับข่าวสารที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการรับประสบการณ์ การค้นหาข้อมูล และระยะเวลาในการรับข่าวสารตามลำดับ ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือประเภทของอุปกรณ์ที่ใช้ในการรับข่าวสาร และยังสอดคล้องกับ ตรีรัตน์ ปลื้มปิตชัยกุล (2565) พบว่า การรับข้อมูลข่าวสารทั้งในด้านการรับ การค้นหา และระยะเวลาอยู่ในระดับดี สำหรับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา ในยุคดิจิทัล พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษายังอยู่ในช่วงเรียน และไม่มีกิจกรรมทางการเมืองแบบดั้งเดิมมากนัก เช่น การรณรงค์ การประกาศนโยบาย หรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองโดยตรง อย่างไรก็ตาม การมีเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาททำให้สามารถสื่อสารข้อมูลทางการเมืองได้สะดวกยิ่งขึ้น ทุกที่ทุกเวลา ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ อีกทั้ง ภัณฑัญญ์เสียงใหญ่ (2567) พบว่า โดยรวมแล้ว นักศึกษามีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิจัย

พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าเป็นนักศึกษา ปีที่ 4 ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด เนื่องจากต้องค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องของการศึกษา และการทำงานวิจัย

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา ในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การใช้สิทธิเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษา อายุครบที่มีสิทธิในการเลือกตั้ง และบางคนไปเลือกตั้งเป็นครั้งแรก ประกอบกับวิชาที่นักศึกษาเรียนเกี่ยวข้องกับเรื่องของการเมืองการปกครอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การแสวงหาข้อมูลข่าวสารมากที่สุด ดังนั้น ควรส่งเสริมการเลือกตั้งทุกระดับ ทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ให้ดียิ่งๆ ขึ้น และการเลือกรับสื่อที่เป็นประโยชน์

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การแสวงหาข้อมูลข่าวสารมากที่สุด ดังนั้น ควรศึกษาและเปรียบเทียบสื่อสังคมออนไลน์แต่ละสื่อ ว่าสื่อใดเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด และง่ายต่อการสื่อสาร การรับสาร

2.2 ควรศึกษาข้อมูลในเชิงลึกเพิ่มเติม อาจมีการสัมภาษณ์ร่วมด้วย เพื่อนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาประกอบกับข้อมูลจากแบบสอบถาม ให้ได้ข้อมูลที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปกำหนดกลยุทธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมืองในยุคดิจิทัลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กัญญาณัฐ เสี่ยงใหญ่. (2567). การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 7(1), 72-83.
- คณากร คงประทีป. (2562). ปัจจัยการนำเสนอของพรรคการเมืองและการรับรู้ของประชาชนผ่านสื่อออนไลน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกพรรคการเมือง ปี 2562 ในกรุงเทพมหานคร. (นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม).
- ตรัยรัตน์ ปลื้มปิติชัยกุล. (2565). การเปิดรับสื่อและการรับรู้ข่าวสารในสื่อออนไลน์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น. ใน การประชุมวิชาการและนำเสนอผลการวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 9 และระดับนานาชาติครั้งที่ 7 มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (น. 631-644). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- นลินรัตน์ อ่ำช้าง. (2564). การรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์กับภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยบูรพา ในมุมมองของนิสิต. (นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- พระมหากวีพงษ์ ธรรมปาโล (วิเศษสังข์), สุรพล พรหมกุล และสุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา. (2568). พุทธวิธีสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลรุ่งระวี อำเภอโนนน้ำเกลี้ยง จังหวัดศรีสะเกษ. *Journal of Spatial Development and Policy*, 3(2), 93-102.
- พระมหาชานนท์ โชติวณโณ (แฝงบุญ), สุรพล พรหมกุล และสุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา. (2568) พฤติกรรมทางการเมืองเชิงพุทธในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของกลุ่มชาติพันธุ์ในอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี. *Journal of Spatial Development and Policy*, 3(2), 83-92.
- เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม. วารสารสหวิทยาการวิจัย ฉบับบัณฑิตยศึกษา. 5(1).151-152.
- มัทนา เจริญวงศ์. (2552). ความหลงของความจริง เรื่องจริงของข่าวการเมือง. วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์. 26 (1), 43-59.
- สละธิระ เผือกประพันธ์. (2554). การสื่อสารทางการเมืองของนายอุทัย พิมพ์ใจชน : ศึกษาในห้วงระหว่างปี พ.ศ. 2512-2549. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.
- สำนักมาตรฐานวิชาการและทะเบียน. (2567). นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ชั้นปี ที่ 1-4. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- สืบแสง แสงทอง. (2564). การเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของเจนเอเรชันวาย ในเขตกรุงเทพมหานคร. (นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, , มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- เสถียร เขยประทับ. (2551). การสื่อสาร การเมือง และประชาธิปไตยในสังคมพัฒนาแล้ว. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (1993). *Research in education*. (7th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D. W. (1970). Determination sample size for research activities. *Education and Psychology Measurement*, 30(3), 607–610.
- Sekaran & Bougie, (2016). *Research Methods for Business: A Skill Building Approach*. New Jersey: John Wiley & Sons.